

Ukraina sõda ja pinged töökohas

Veebiseminar 17.03.2022

|
SORAINEN

Ukraina sõda ja pinged töökohas

10:30 Avasõnad ja lühiülevaade reeglitest Ukraina kodanike töölevõtmisel

Pirkko-Liis Harkmaa, Soraineni nõunik ja tööõiguse ekspert

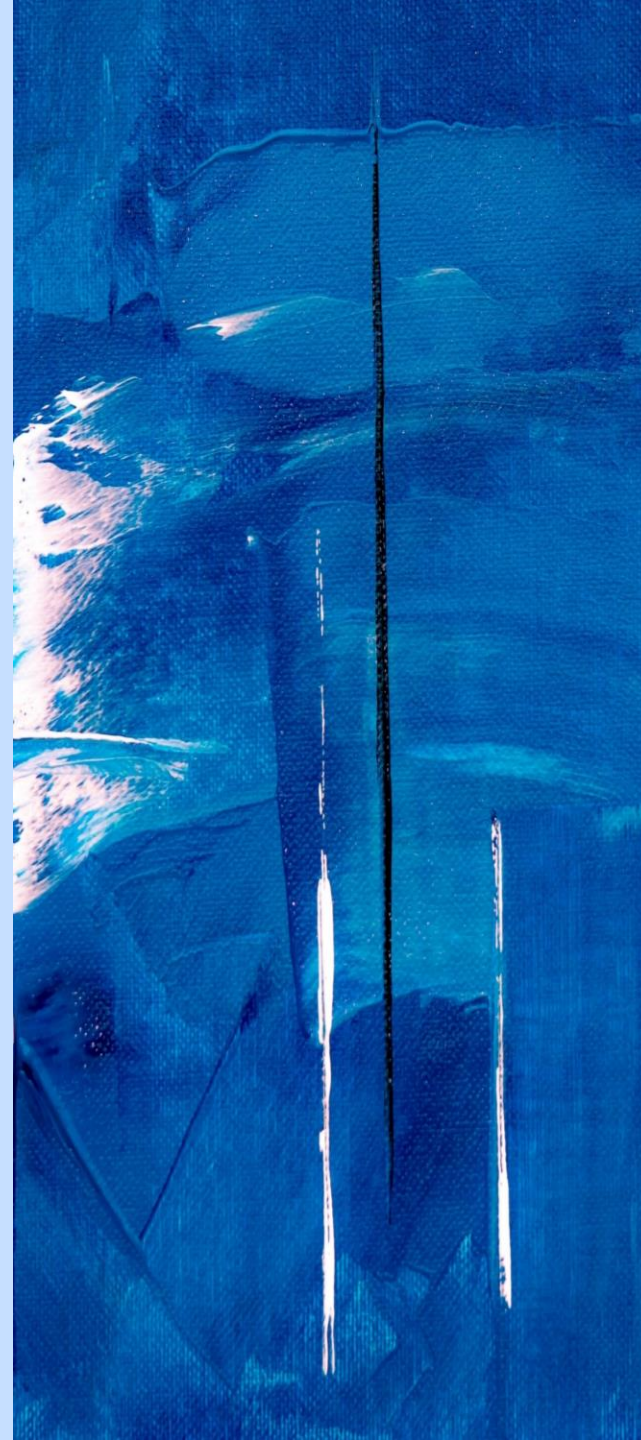
10:50 Veendumusvabaduse piirid. Tööandja õigused ja kohustused rahvuse- või veendumuspõhise diskrimineerimise ärahoidmisel

Liisa-Ly Pakosta, soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik

11:10 Sõjapropaganda ja vaenuõhutamise ilmingud töökeskkonnas
Norman Aas, Soraineni partner

11:30 Kuidas konflikte töökohal rahumeelselt hallata
Prof. Tõnu Lehtsaar, psühholoog

11:50 Küsimused ja vastused ning lõppsõna
Pirkko-Liis Harkmaa, Soraineni nõunik ja tööõiguse ekspert

Lühiülevaade reeglitest Ukraina kodanike töölevõtmisel

Pirkko-Liis Harkmaa, Soraineni nõunik ja
tööõiguse ekspert

Ukraina kodanike töölevõtmine

AJUTISE KAITSE ALUSEL EESTIS

VIIBIVAD KODANIKUD (peale 24.02.2022 saabunud)

- Elamisluba annab aluse Eestis tööturule siseneda ja töötada samadel tingimustel nagu Eesti kodanikele
- Töötasu – alammäär EUR 654 kuus; EUR 3.86 tunnis
- Tööleping kooskõlas Eesti tööseadusandlusega

MUUL ALUSEL EESTIS VIIBIVAD

KODANIKUD (enne 24.02.2022 saabunud või ajutist kaitset mittetaotlenud)

- Lühiajalise töötamise registreerimine
- Tööandjale võivad kohalduda teatud kriteeriumid
- Töötasu – olenevalt ametikohast, kas EUR 654 kuus (hooajaline töö), EUR 1548 kuus või EUR 3096 kuus (tippspetsialist)
- Pikemaajalise töötamise puhul võimalik ka elamisluba töötamiseks taotleda
- Tööleping kooskõlas Eesti tööseadusandlusega

Juba siin töötavad Ukraina kodanikud

Lühiajaline töötamine registreeritud 24.02.22
seisuga:

- võib sama tööandja juures jätkata töötamist kuni 31.05.22
- tööandja ei pea taotlema lühiajalise töötamise pikendamist

NB! Töös on seadusemuudatused, mis võimaldavad Ukraina kodanikel jätkata Eestis töötamist pikemalt.

OLULINE INFO

- Tööandjad saavad tööpakkumised sisestada siin: <https://www.onlineexpo.com/ee/tokohad-ukrainlaste-jaoks-eestis/>
- Töötukassa tööandjate konsultantide kontaktid: <https://www.tootukassa.ee/et/otseteed/tooandjate-konsultantide-kontaktid>
- Lühiajalist töötamist on mugav registreerida iseteeninduses: <https://etaotlus.politsei.ee/ltr/#!/login>
- Abiks lühiajalise töötamise registreerimisel: <https://www2.politsei.ee/et/teenused/eestis-tootamine/luhiajalise-tootamise-registreerimine/>
- Info seoses Ukraina sõjaga: <https://www.politsei.ee/et/juhend/info-seoses-ukraina-sojaga>
<https://www.kriis.ee/julgeolekuolukord-euroopas/info-ukraina-sojapogenikele>
- Tööinspektsiooni infoleht Ukrainast saabunuile: <https://www.ti.ee/et/uudised/infoleht-ukrainast-saabunutele>

Veendumusvabaduse piirid. Tööandja õigused ja kohustused rahvuse- või veendumuspõhise diskrimineerimise ärahoodmisel

Liisa-Ly Pakosta, soolise võrdõiguslikkuse ja
võrdse kohtlemise volinik

Agressioon Ukraina vastu ja pinginged töökeskkonnas

Veendumusvabaduse piirid. Tööandja õigused ja kohustused rahvuse- või veendumuspõhise diskrimineerimise ärahoidmisel

Üldpõhimõte

Leroy v. France - [36109/03](#), 2.10.2008

Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası vs. Türgi, § 70

тасс

ВОЕННАЯ ОПЕРАЦИЯ НА УКРАИНЕ

Мединский заявил, что переговоры с Украиной идут тяжело

www.err.ee, 16.03.22

ВОЕННАЯ ОПЕРАЦИЯ НА УКРАИНЕ
В ДНР заявили о подготовке Украиной очередной фальсификации в Мариуполе

В России запустят аналог Instagram

САНКЦИИ В ОТНОШЕНИИ РОССИИ
В Минцифры предложили обнулить таможенную пошлину на ввоз электроники

ТЕМА ДНЯ
ВОЕННАЯ ОПЕРАЦИЯ НА УКРАИНЕ

ТТJA keelab Vene saidid ukrainlaste natsiks nimetamise eest

Põhiseadus § 12. Kõik on seaduse ees võrdsed. Kedagi ei tohi diskrimineerida rahvuse, rassi, nahavärvuse, soo, keele, päritolu, usutunnistuse, poliitiliste või muude veendumuste, samuti varalise ja sotsiaalse seisundi **või muude** asjaolude tõttu.

Rahvusliku, rassilise, usulise või poliitilise vihkamise, vägivalla ja diskrimineerimise **õhutamine** on seadusega keelatud ja **karistatav**. Samuti on seadusega keelatud ja karistatav õhutada vihkamist, vägivalda ja diskrimineerimist ühiskonnakihtide vahel.

*PS § 10 Õigused, vabadused ja kohustused ei välista muid õigusi, vabadusi ega kohustusi, mis tulenevad PS mõttest või on sellega kooskõlas ja vastavad **inimväärikuse** ning sotsiaalse ja demokraatliku õigusriigi põhimõtetele.*

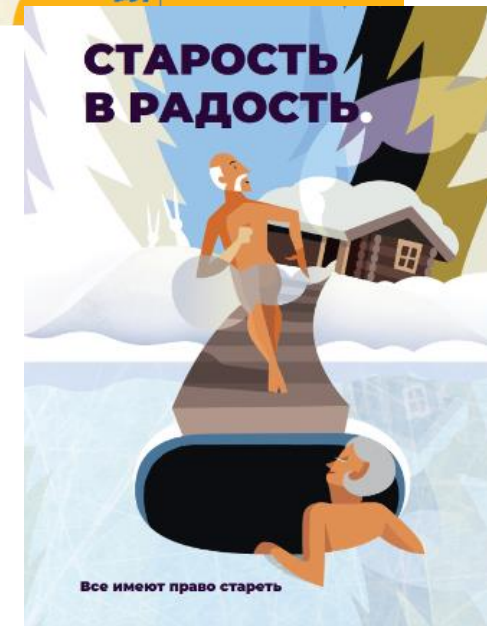
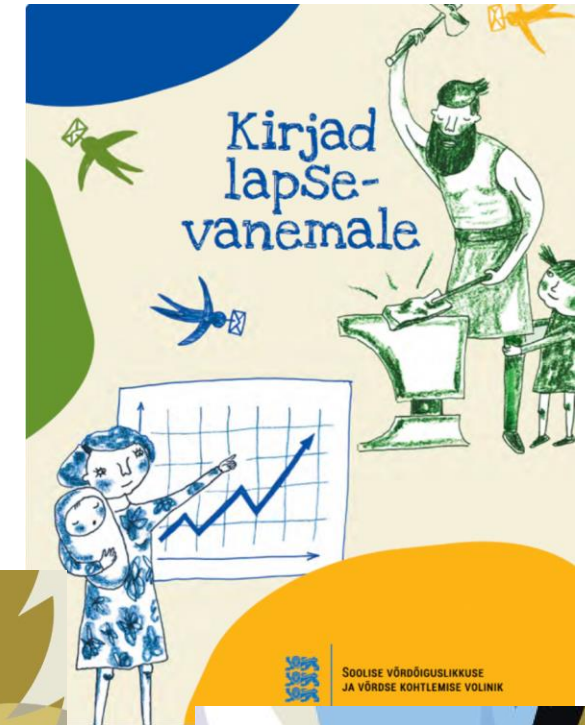
PS § 41. Veendumustega ei saa vabandada õiguserikkumist.

VÕRDNE KOHTLEMINE tähendab seda, et

VÕRDSEID KOHELDAKSE VÕRDSELT,

aga EBAVÕRDSETELE
LUUAKSE VÕRDSED TINGIMUSED.

Diskrimineerimiskeeld kaitseb võrdseid ebavõrdse kohtlemise eest ja ebavõrdseid võrdse kohtlemise eest. Aluseks on (grupi)tunnus, mis **ei allu inimese enda tahtele** (nt nahavärv, vanus, puue, perekondlikud kohustused, sugu, rahvus). (Grupi)tunnusteks on ka **veendumused, maailmavaade ja usutunnistus**, aga neid tuleb vajadusel eesmärgipäraselt ja mõistlikul määral töö nõuetekohaseks tegemiseks painutada.

Rahvuse tõttu ei tohi kedagi halvemini kohelda.

Rahvas (nt VF kodanikud) on teistsugune tunnus, kuna koosneb mitme rahvuse esindajatest, valib valimistel oma juhid ja poliitika jne.

KUI INIMENE
TAHAB JA SUUDAB
TÖÖTADA VÕI ÕPPIDA,
AGA TEDA TAKISTAVAD TEMAST ENDAST MITTE
OLENEVAD ASJAOLUD,
SIIS NEED TAKISTUSED TULEB KÕRVALDADA.

Aga kaitsta tuleb ka teisi ja teiste inimeste õigusi.

“Seadus ei piira selliste seadusega kooskõlas olevate meetmete rakendamist, mis on vajalikud **avaliku korra ja julgeoleku tagamiseks, kuritegude ennetamiseks, tervise, teiste inimeste õiguste või vabaduste kaitseks.** Selliselt rakendatavad meetmed peavad olema **proportsionaalsed taotletava eesmärgiga.**”

- Sõja õhutamise ja muud KarS'is loetletud süüteod on keelatud ja karistatavad. Neid ei saa õigustada veendumusvabadusega.
- Organisatsioon saab kehtestada lisaks oma ettevõtte/asutuse väärtused. Vt ka TLS § 15, 16, 88.
- Väärtused peavad olema põhiseaduse mõttega kooskõlas.
- Ka teavitus on parem kui mitte midagi.

Lawless v. Iirimaa (nr 3), 1961, "õiguse" osa § 7; Orban jt vs. Prantsusmaa, 2009, § 33;

Paksas vs. Leedu [GC], 2011, 87;

Roj TV A/S vs. Taani (dec.), 2018, § 30;

Šimunić vs. Horvaatia (dec.), 2019, § 37;

Ayoub ja teised vs. Prantsusmaa, 2020, § 92

TLS § 3

Tööandjal on 3 kohustust

§ 3 Võrdse kohtlemise põhimõte

Tööandja peab (1) tagama
töötajate **kaitse** diskrimineerimise
eest, (2) **järgima** võrdse
kohtlemise põhimõtet ning (3)
edendama võrdõiguslikkust
vastavalt võrdse kohtlemise
seadusele ja soolise
võrdõiguslikkuse seadusele.

Kuidas ennetada?

EESTI

03.03.2022, 14:12

Õigustad ja toetad Putini sõda? Eestis tohib sellist inimest vallandada

Grete Palgi
grete.palgi@epl.ee

1855

Liisa Pakosta ja Vladimir Putin.

FOTO: KOLLAAŽ

 TELLIJALE AVATUD

Kui poliitiliste vaadete eest ei tohi kedagi lahti lasta, siis sõjaõhutamise on hoopis teine lugu.

Endine Keskerakonna liige Jelena Fjodorova postitas pärast sõja algust sotsiaalmeediasse Putini-meelset propagandat, soovitades "Ukraina Reich" punkrisse ajada. Tema jaoks päädis see Keskerakonnast heitmisega ning hundipassiga Karell Kiirabist. Selline töösuhte lõpetamine on Eesti õigusruumis täiesti legaalne ning on oluline eristada, et sõjaõhutamine ei lähe poliitiliste vaadete alla.

Nt. kokku lepitud organisatsiooni
väärtused. Nendega ei tohi töötaja
vastuollu minna.

Normaalne ongi **neutraalne**.

ERR.ee

UUDISED

TV

RAADIO

LASTELE

JUPITER

es

uudised

EESTI

ARVAMUS

MAJANDUS

VÄLISMAA

KULTUUR

SPORT

MENU

TE

ENPA hääletas Venemaa Euroopa Nõukogust väljaheitmise poolt

VÄLISMAA

Täna kell 01.24

Uuendatud: täna kell 22.20

ENPA täiskogu istungitesaal Autor/allikas: ENPA

Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee (ENPA) hääletas teisipäeval Venemaa Euroopa Nõukogust väljaheitmise poolt.

Venemaa väljaheitmise poolt hääletas 216 delegaati, kolm ei hääletanud ning keegi ei hääletanud vastu, kirjutab [Ukrinform](#).

"Meil on väga kahju, et peame täna nõudma Venemaa väljaheitmist organisatsioonist pärast 25 liikmesusaastat. Aga kui sa ületad punase joone, siis ei ole sul kohta selles organisatsioonis. Mul on väga hea meel, et nende kahe päeva jooksul ei olnud meie assamblee mitte vastuolude areen, vaid agoraa ja seda näitas ka üksmeelne hääletus," rääkis ENPA president Tiny Kox.

Aris Messinis, AFP

„TAPKE MIND KOHE!“ Ukraina sünnitushaigla pommitamises vigastatud naine anus surma, kui tema vastsündinu hukkus (2)

Toimetas Andra Nõlvak, 14. märts 2022 11:45

Jaga: [f](#) [m](#) [p](#) [i](#)

9. märts 2022. Ukraina kiirabitöötajad kannavad läbi rusude Mariupoli haigla pommitamises viga saanud rasedat naist, kes kaotas elu koos oma vastsündinuga.

Foto: AP/Scanpix

Töökorralduse reeglite täiendamine

www.toetav.ee

VOLINIK.EE

TOETAV.EE

AHISTAMINE.EE

Otsi...

Sisukaart

Vaegnägijatele

SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE
JA VÕRDSE KOHTLEMISE VOLINIK

Avaleht

Käitumisjuhend

Lisa käitumise juhised ka oma töökorralduse reeglitesse. Siit leiad näidisdokumendi töökorralduse reeglite täiendamiseks käitumisjuhisega. Käitumisjuhised koosnevad kuuest peatükist. Vali oma asutusele või ettevõttele vajalikud peatükid ja alapeatükid märgistades see linnuke. Lõpuks lae endale dokument alla. Lihtne!

Järgmine samm

☐ Tiitelleht

☐ Selgituseks

☐ Töökorralduse reeglite lisa

Käitumisjuhised toetavas meeskonnas

☐ 1. Meie väärtused

☐ 2. Räägime erivajadustest

☐ 3. Kaitseme oma töotajaid diskrimineerimise, ahistamise ja töökiusamise eest kõigis töösuhetes

☐ 4. Kuidas suhtleme avalikus ruumis?

☐ 5. Leiame tasakaalu töö- ja pereelu vahel

☐ 6. Töötaja hea tervis on oluline

☐ 7. Kuidas ennetada ja lahendada erimeelsusi ja konflikte?

✓ Hoidume vihkamise, vägivalla, diskrimineerimise õhutamisest, haavatavate ühiskonnagruppide või inimeste halvustamisest ning õigusvastase tegevuse õigustamisest ja kiitmisest. Lubatud ei ole sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude õigustamine, selliste kuritegude ohvrite kannatuste pisendamine, õigustamine või naeruvääristamine, samuti sõjale või muul viisil relvajõu kasutamisele või demokraatliku riigikorra rahvusvahelistel üldtunnustatud põhimõtete vastu üleskutsumine. Keelatud on ka selliseid kuritegusid õigustavate ideoloogiate levitamine ja toetamine.

✓ Kõik meie töötajad on väärtuslikud olenemata nende emakeelest ja rahvusest. Kõigil on õigus töörahule, turvatundele ja väarikale kohtlemisele. Kaastöötjate nende rahvuse tõttu diskrimineerimine, ahistamine ja töökiusamine on keelatud.

- ✓ Väljendusvabadus on meie kõigi põhiõigus ja demokraatliku riigi üks alustalasid ning austame igaühe õigust enda veendumusi, hoiakuid ja tõekspidamisi avaldada nii eraviisilises suhtluses kui avalikult.
- ✓ Avalikus ruumis oma seisukohtade avaldamisel lähtume meie väärtustest ja hoidume tööandja maine kahjustamisest.
- ✓ Me järgime tööandja väärtusi nii tööalastes küsimustes kui ka isiklike veendumuste, hoiakute ja tõekspidamiste avaldamisel ja hoidume tegudest ning seisukoha võttudest, mis võivad põhjustada kahju tööandja või tema klientide ja koostööpartnerite mainele. Oleme seejuures eriliselt hoolikad rahvusliku, rassilise, usulise või poliitilise diskussiooni korral.
- ✓ Avalikus ruumis sisu jagamisel veendume, kas tegutseme tööandja esindajana või isiklikel eesmärkidel. Tööandja nimel seisukoha avaldamine on lubatud üksnes juhul, kui see on tööülesanne.
- ✓ Keelatud on meie väärtustega vastuolus oleva materjali (nt tekst, foto, video) avaldamine, postitamine, kommentaaridesse lisamine ja lubamatu materjali sisaldavate postituste jagamine, laikimine (*like*), täägimine (*tag*) või nendele muul viisil viitamine ja nende levitamine.
- ✓ Kui satud avalikus ruumis tööandja väärtustega vastuolus olevasse olukorda, siis lahku viisakalt dialoogist ja vajadusel teavita sellest oma vahetut juhti.
- ✓ Avalikus ruumis materjali avaldamisel järgime konfidentsiaalsuskohustust, isikuandmete töötlemise põhimõtteid ja teise isiku autoriõigusi.

Näiteks Päästeameti teenistujate eetikakoodeksis punkti p.9.2. alusel peab hoiduma tegudest, mis kahjustavad Päästeameti ja teenistujate moraali ning mainet. Päästeameti teenistujate eetikakoodeksi punkt p. 3b kohustab olema tööandajale lojaalne ega ohustama tööandja maine kahjustamist eraeluliste tegemistega, sealhulgas sotsiaalmeedias kajastustega. Tulenevalt eeltoodust on Päästeametis töötavad isikud kohustatud järgima eelpool viidatud põhimõtteid ning väärtuseid. Isikud, kes keelduvad nimetatud põhimõtteid tunnistamast ja neid järgimast, ei saa Päästeametis töötada.

1. **Ennetan** näiteks töökorralduse reeglite täiendamisega.
2. **Lahendan** olukorrad proportsionaalselt (õiguspärane eesmärk + eesmärgiga seotud tegevus + vähim võimalik riive + inimväärikus)
3. **Edendan** kasvõi ainult teravates küsimustes (vt ka p 1).

Suur tänu!

liisa.pakosta@volinik.ee

info@volinik.ee

toetav.ee

volinik.ee

Liisa Pakosta, 5026191

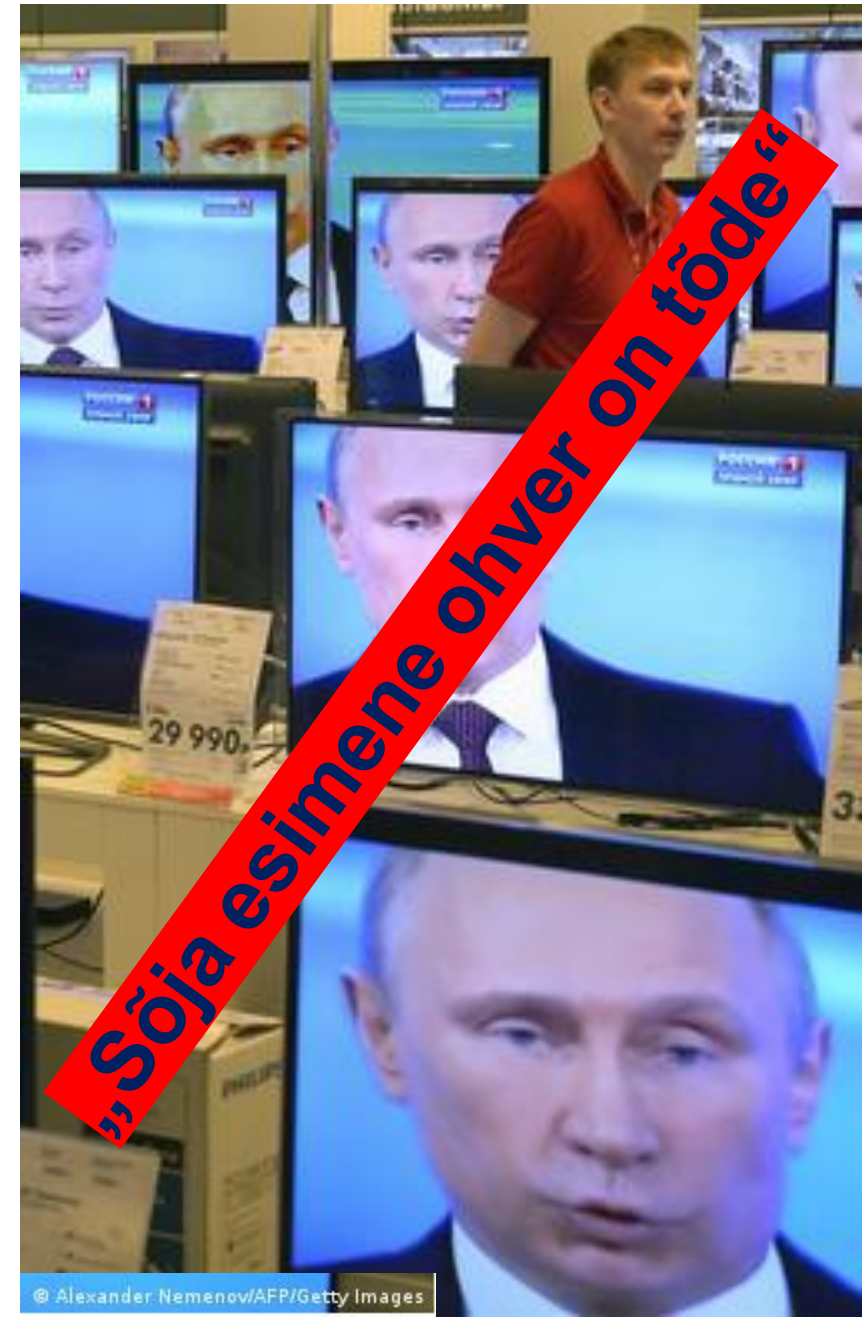

Sõjapropaganda ja vaenuõhutamise ilmingud töokeskkonnas

Norman Aas, Sorainen partner

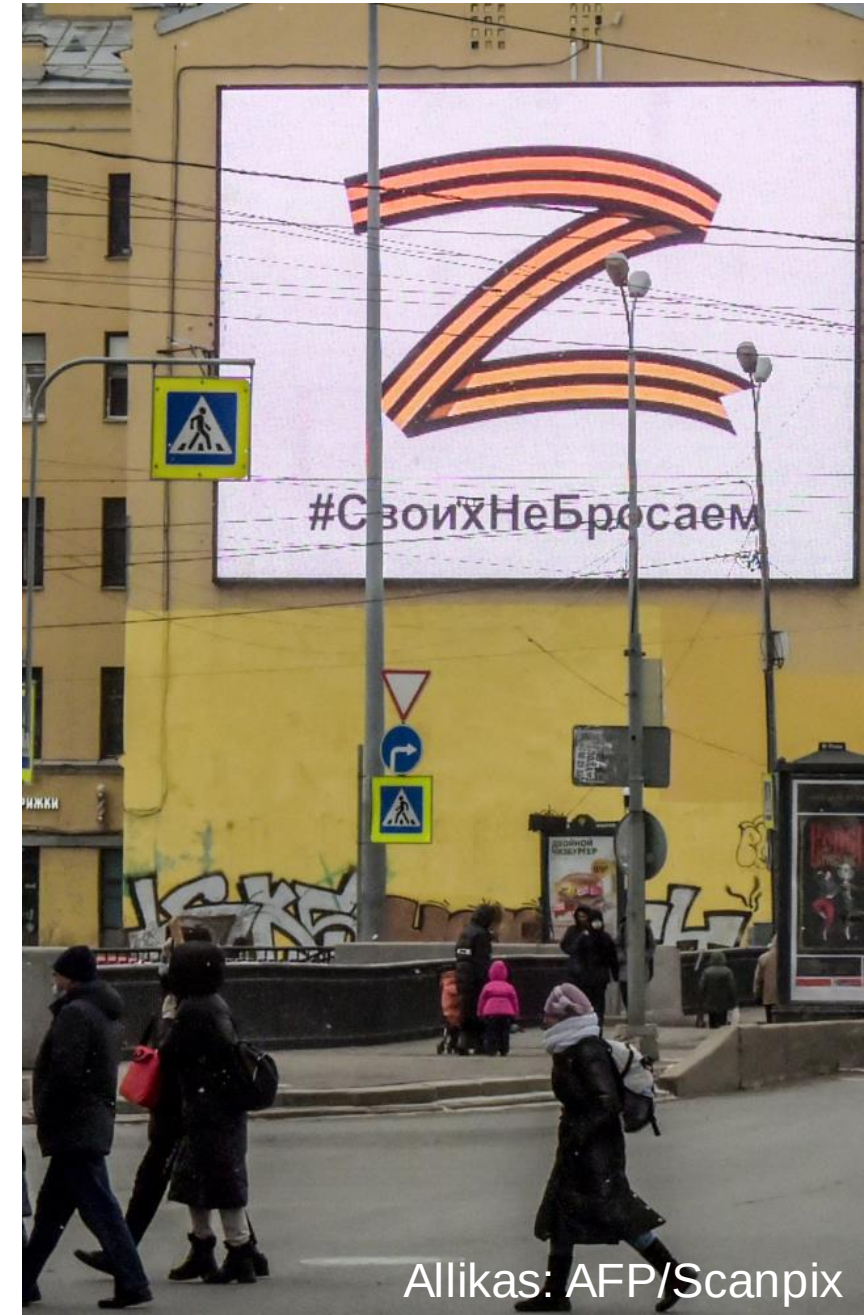
Sõjapropaganda on kuritegu

- Keelatud on sõjale või relvajõu kasutamisele üleskutsumine, kui sellega eiratakse rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtteid
- Venemaa Föderatsiooni sõda Ukraina vastu on vastuolus rahvusvahelise õigusega ja selle propageerimine kuritegu
- Ukraina kaitsesõda on legitiimne, sellele üleskutsumine ei ole ebaseaduslik

Vaenuliku sümboolika kasutamine

- Kuritegelike režiimide või muul viisil sõjategevust otseselt või kaudselt propageeriva sümboolika kasutamine ei ole Eestis seadusega keelatud
- Euroopa Inimõiguste kohus: eraettevõtjad võivad põhjendatud juhul sise-eeskirjadega keelata nähtavate poliitiliste, filosoofiliste või religioossete tunnuste kandmise töökohal (C-157/15)

Allikas: AFP/Scanpix

Vaenu õhutamise on keelatud

- Avalik üleskutse vihkamisele, vägivallale või diskrimineerimisele
 - seoses rahvuse, keele, päritolu, poliitiliste veendumuste jms
 - kui sellega on põhjustatud *reaalne oht* isiku elule, tervisele või varale

RIIGIKOGU KANTSELEI ÕIGUS- JA ANALÜÜSIOSAKOND

Vihakõne käsitus Euroopa õigusruumis

Nr 14

Mis on vihakõne?

Viha- ehk vaenukõne (ingl *hate speech*) kohta ühtne määratlus puudub. Erinevad on oma dokumentides defineerinud vihakõne isemoodi, kuid ilmingu põhiolemus üksmeel. Vihakõne iseloomustavad jooned on üksikasjalikult üles loetlenud Euroopa Komisjoni Vihakõne ja rassismi vastu võitlemise Euroopa komisjon (ingl *European Commission on Racism and Intolerance* – ECRI) oma soovitusel vihakõnega võitlemise kohta.

ECRI soovitusel kujutab vihakõne endast tegutsemisviisi, millega toetatakse või kutsutakse üles teatud inimest või inimgruppi hääbistama, vihkama, alaväärsust solvama, ähvardama, stigmatiseerima või negatiivselt stereotüüpiseerima. Vihakõne õigustatakse eelneolevate tegevusi puudutatud inimese või inimgruppi staatuse iseloomustavate tunnustega nagu nt rass, nahavärv, emakeel, usk, veendumused, rahvuslik või etniline päritolu, põlvnemine, vanus, puue, sugu, sooline identiteet, seksuaalne sättumus.¹ Soovitusel järgi peetakse vihakõneks ka kohtuotsuses kinnitust leidnud inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegude avalikku eitamist, pisendamist, salgamist, samuti nimetatud tegusid toime pannud isikute ülistamist.²

Vihakõnena ei käsitleta satiiri või objektiivsetele faktidele tuginevaid uudiseid ja kuuluvad Euroopa Inimõiguste Konventsiooni (EIÕK) art 10 sätestatud sõnavabaduse alla üldiselt sõnavabadusele seatud piire (EIÕK art 10 lg 2).³ Kui vihakõnega kaasneb iseenesest käsitatav süüteona (nt füüsiline rünnak), on tegemist vaenumotiivi **vihakuriteoga** (ingl *hate crime*).⁴

Vihakõne võib lisaks suulisele ja kirjalikule väljendusele avalduda žestides, sümbolpiltides, videotes või muudes vormides. Vihakõne avaldamiskohaks võib olla nii füüsiliselt (nt kõne puhul), kirjalikult väljaanded kui ka elektrooniline meedia (televisioon, raadio).

Sageli on vihakõne eesmärgiks tegelikkuses või tõenäoliselt olukorra tekitamine sihtmärgiks olev inimese või inimgrupp satub teiste ühiskonnaliikmete negatiivse käitumisviisi ohvriks.⁶ Ühtlasi õhustatakse eelarvamustel põhinevate stereotüüpide

Kuidas konflikte töökohal rahumeelselt hallata

Prof. Tõnu Lehtsaar, psühholoog

Liisa-Ly Pakosta

Tõnu Lehtsaar

Pirkko-Liis Harkmaa

Norman Aas

Täname kuulamast!

Olete oodatud meie järgmisele
veebiseminarile 24.03.2022

|
SORAINEN